

VLAAMSE KARMEL : BELEID ROND MISBRUIK

Algemene principes

In Vlaanderen volgen de karmelieten de beleidslijnen uitgewerkt door de Bisschoppenconferentie en de Unie van Religieuzen in de Gedragscode voor wie werkt in de Kerk en de documenten 'Verborgens verdriet' en 'Van Taboe naar Preventie'. Ook bredere, algemene gedragsregels (d.w.z. die niet specifiek betrekking hebben op minderjarigen) komen hierin ter sprake. Deze beleidslijnen zijn niet vrijblijvend. Ze hebben een bindend karakter. Als karmelieten willen wij er ons toe verbinden, om conform deze beleidsteksten ^[1], alles in het werk te stellen om seksueel misbruik te voorkomen.

Deze richtlijnen verplichten karmelieten om, wanneer zij grensoverschrijdend gedrag bij anderen vaststellen of vermoeden, dit niet alleen te melden bij de verantwoordelijke voor de Vlaamse Karmel, maar ook bij instanties die de minderjarige kunnen beschermen (politie of justitie, Vertrouwenscentrum Kindermishandeling ...).

Voor hun intrede worden kandidaat-karmelieten psychologisch getest en hebben een gesprek met een psycholoog. Hierover wordt in overleg met de kandidaat verslag uitgebracht aan de verantwoordelijke voor de Vlaamse Karmel.

We zien erop toe dat buitenlandse medebroeders die naar Vlaanderen komen in hun land van herkomst een screening hebben ondergaan.

We kiezen voor vormen van participatieve verantwoordelijkheid, zodat onaantastbare posities en vormen van onheuse machtsuitoefening vermeden worden.

Wij geven de beschikbare informatie over een medebroeder door wanneer die overgaat naar een andere provincie of tewerkgesteld wordt onder een andere kerkelijke verantwoordelijke (bijv. in een bisdom).

Melding van misbruik

We dringen erop aan dat personen die een ernstig vermoeden of weet hebben van seksueel misbruik van minderjarigen daarvan melding maken bij instanties die de minderjarige kunnen beschermen (politie of justitie, Vertrouwenscentrum Kindermishandeling...) met het oog op een vlugge en passende interventie.

Een karmeliet (al dan niet priester) voert heel wat vertrouwelijke gesprekken. Niet elk vertrouwelijk gesprek dat we voeren is echter een biechtgesprek. Een biechtgesprek en het biechtgeheim vereisen het formele kader van het sacrament van de biecht. Alleen wat de priester tijdens de biecht verneemt, valt dus onder het biechtgeheim. Omgekeerd geldt ook dat niemand van een priester biechtgeheim kan vragen voor wat geen biecht is. Het biechtgeheim is absoluut en onschendbaar, zonder uitzonderingen. Het geldt dus ook tegenover de burgerlijke overheid of het gerecht. (CIC, can. 983 - §1) Toch kan en moet een karmeliet-priester, wanneer hij tijdens een biechtgesprek een noodsituatie verneemt, ingrijpen. Hij moet een pleger van seksueel misbruik er met aandrang toe aanzetten om zich te melden bij het gerecht. Hij kan de absolutie uitstellen tot aan deze voorwaarde is voldaan.

Wat we vernemen in de context van ons ambtelijk pastoraal werk valt niet onder het biechtgeheim, maar onder het beroepsgeheim. Wie gebonden is door een beroepsgeheim heeft geen meldplicht, maar wel meldrecht. Daarop kan men zich beroepen in noodsituaties waarin iemands geestelijke of lichamelijke integriteit gevaar loopt en hij zich niet kan (laten) beschermen.

Wanneer iemand een klacht heeft over het gedrag van een karmeliet of van een van onze medewerkers kan men dit melden bij de verantwoordelijke van de Vlaamse Karmel ^[2].

Wie om allerlei redenen geen contact kan of wenst op te nemen met de verantwoordelijke van de Vlaamse karmelieten kan zich richten tot de meldpunten voorzien door de Kerk ^[3], met de vraag om de melding te behartigen.

Een karmeliet of een van onze medewerkers is zoals alle burgers onderworpen aan de strafwetten. Daarom wordt justitie op de hoogte gebracht van mogelijk seksueel misbruik van minderjarigen.

De problematiek van seksueel misbruik en grensoverschrijdend gedrag... maar ook machtsmisbruik krijgt een vaste plaats in de permanente vorming.

Volgende onderwerpen zijn hierbij van belang (de opsomming is niet exhaustief) :

- de gevaren van macht of machtsuitoefening en het risico op grensoverschrijdend gedrag;
- de integratie van lichamelijkeheid en seksualiteit in een gezonde persoonlijke ontwikkeling in alle fasen van het leven;
- adequaat reageren op geruchten, signalen of meldingen van misbruik of grensoverschrijdend gedrag
- het noodzakelijke evenwicht tussen zorgen voor jezelf en zorgen voor anderen;
- het respecteren van leefregels in de omgang met kinderen, jongeren en volwassenen.

[1] Zie: [Over seksueel misbruik in de Kerk - Misbruik melden | Otheo](#)

[2] Vlaamse Karmel: meldpuntmisbruikvlaamsekarmel@gmail.be

[3] Unie van Religieuzen Vlaanderen: aanspreekpuntmisbruik.urv@dignitybelgium.be